

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LIX. ÉVFOLYAM • 666. SZÁM

12.

2015. DECEMBER

BALAJTHY FERENC

Ünnep

Csilingel a piciny harang,
Szeretet van, nincsen harag.
Sötét árnyak tovatűnnek –
A lelkedben legyen ünnep!

Csillagszóró – úrvarázslat,
Még az idő is megállhat.
Kívánságok teljesülnek –
A lelkedben legyen ünnep!

Angyal száll a koromégen,
Örömkönni a Hold szemében.
Boldog pásztorok itt jönnek –
A lelkedben legyen ünnep!

Jézus Krisztus megszületett,
A világnak üzenjétek:
Csillogás, a fény ha ellep –
A lelkedben legyen ünnep!

CSEH KATALIN

Tűnődések

Jön-e az angyal, s hoz-e karácsonyfát?
A csukott ablakon hogyan juthat át?

Láthatom-e őt vagy csak mezítlábát?
Hallani fogom szárnya suhanását?

Csodaszép ruháját megérinthetem?
Önözsem, magázzam vagy tegezhetem?

Mesélhetek neki? Lesz ideje rám?
Fog-e tetszeni neki picinyke szobám?

Megkínálhatom őt töltött káposztával
vagy valamilyen más ünnepi fogással?

Színültig vagyok már várakozással...
Messzi csillag jelez sziporkázással...

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Csöndesség

Karácsony estéjén
olyan nagy a béke,
a csend felhallatszik
a magasságos égbe.
Ilyenkor angyalok
szállnak le a földre,
az ünnepi asztalt
velük üljük körbe.
Lenyugszik a táj is,
a hó alatt hallgat,
tücsök is, bogár is
örül, hogyha alhat.
Szobánkban sűrű
a fenyőfaillat,
mire feleszmélnénk,
álomba ringat.

Legyen áldott,
boldog
Karácsonyotok!

LÁSZLÓ NOÉMI

Angyaljárás

Hó-sziporka, széndarab,
vacognak a madarak.
Amelyikre ráfújnak
éjfélkor az angyalok:
álmodik és nem vacog.

Szenguriga, hópohely,
új Karácsony múlik el.
Csengő-bongó egekből
pislognak a csillagok:
minden ablak hogy ragyog!

Piros, fehér, fekete,
forog az év kereke.
Gyertya lánol, alma csüng,
fut egy füstös fényszekér,
nemsokára célba ér.

SZŐCS MARGIT

Karácsonyfám

Teteje az eget érte
– hányan irigyeltek érte! –,
lomblépcsőjén égbőlhozott
lángszem-gyermek játszadozott.

Ágain a nap hárfázott,
horpadthasú hold tornászott,
csillag-sereg fohászkodott,
hegyén angyal tollászkodott.

DIÓSI (GÁBOR) FELÍCIA

Karácsony

Várákozunk. Kicsi. Nagy. Mindenki.

– Miért várod a Karácsonyt? – kérdezem Pétert.

– Hogy együtt legyen a család – jön a válasz.

– És te, Anna?

– Én meg szeretném kapni az ajándékot, amit kértem a Jézuskától.

– Apa, te miért várod?

– Mert szabadságon leszek.

– És te, anya? – kérdezi Péter.

– Várom, mert szeretem az illatát.

A gyermekeim szeme elkerekedik.

– Az illatát? Anya, elmeséled ezt a népmesét nekünk? – kéri Péter.

– Akár már népmese is lehet – válaszolom. – Réges-régen ott Csángliában, ahol születtem*, a Karácsony volt a legszebb ünnepünk. Gyermekeként ezt vártam a legjobban. Nem azért, hogy együtt legyen a család. Hiszen mindig együtt voltunk. Nem azért, hogy ajándékot kapjunk, hisz azt sohasem kaptunk. Nem volt szokás ajándékozni. Karácsonykor mégis gazdagok voltunk.

Sercegett a frissen füstölt hurka és hús a serpenyőben. Forralt bor párolgott a kancsóban. A kemencében sültöt kazánkok** illata a pincétől a padlásig áradt szét. A házak illatfelhőbe burkolóztak. És beburkolták ebbe az illatba az egész falut. Azt gondoltam gyerekkoromban, hogy ha óriás lennék, biztosan lenyelném az egész falut. Egyszerre.

Vártuk ezt a napot. Minden nap egyre közelebb kerültünk hozzá. Az adventi misék, a takarítás, a disznóvágás, a fenyőfakészítés, mind-mind a Karácsony egyetlen estéjébe tömörült össze.

Ahogy beesteledett, csapatokban elindultunk énekelni.

– Szabad-e énekelni? – kértük kipirosodott arccal az ablakok alatt.

– Szabad – jött a válasz.

És a sok várakozás után kirobbant a hangunk, énekeltük kitörő örömmel, hogy itt a Karácsony, hogy megszületett Jézus, hogy itt van a várva várt este, hogy öröm van a szívünkben. És nektek is adunk belőle, akik hallgatjátok. Osztozzatok örömünkben.

Lábujjhegyen lestem be az ablakon, ahol énekeltünk. Ke-

restem a hallgatóság arcát. Volt, aki csukott szemmel hallgatott minket, volt, aki mosolygott, és volt, aki sírt. Mindenben közös volt az öröm, ahogy hallgatták a kinti sötétből a gyermekek énekét. Jutalmunk soha nem maradt el. Az alma, dió, cukorka, aprópénz teletöltötte kosarunkat. És az ünnepek után is kitarzott még sok napig. Mint ahogy az élmény is táplált tovább: hogy érdemes Karácsonyt várni. Érdemes Karácsonyt ünnepelni.

Bár máshol élünk, máshogyan, az illatot idevarázsolom. Az öröm, ami akkor a szívembe költözött, belém ivódott, és kéri, hogy adjam tovább. Akkor is, ha már népmeseként hallgatjátok.

.....
* A moldvai csángómagyar író, Lujzikalagorban született, itt töltötte gyerekkorát.

**kazanák – kalács

KISS LEHEL

Karácsony

(Örmény népdal alapján)

Gáspár, Menyhért és Boldizsár,
Hirdessétek széjjel,
Hirdessétek széjjel:
E világnak Üdvözítő
Született az éjjel,
Született az éjjel!

Édesanyám, siess már!
Kész-e a piláf?
Jó apámék jönnek
A templom felől!
Zsibongnak a népek,
Fényes a világ,
Erre tart mindenki,
Apám legelől!

Édesanyám, terítsünk
Gyorsan szőnyeget!
Dobbannak a lábak
Kinn a küszöbön!
Jó apámék jöttek,
Biztos éhesek!
Nyikorog az ajtó,
Zubog az öröm!

Gáspár, Menyhért és Boldizsár,
Hirdessétek széjjel,
Hirdessétek széjjel:
E világnak Üdvözítő
Született az éjjel,
Született az éjjel!

JEZUSKA, INGECSKÉJE

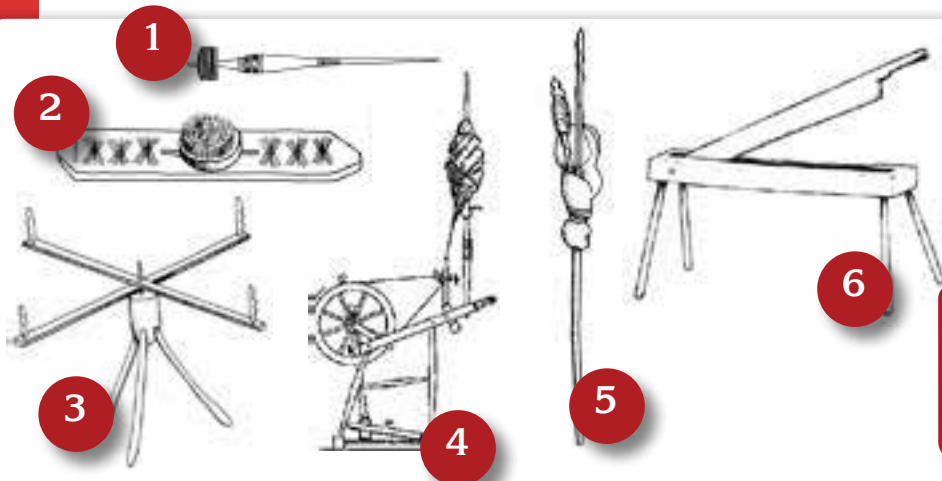
A régiek úgy tartották, hogy szombatontként, ha csak egy kukkintásnyira is, de mindig kisüt a nap, hogy megszáriítsa Jézuska ingecskéjét. Nemcsak Mária, hanem régen minden falusi édesanya kimosta szombaton a család szennyesét, hogy vasárnap tiszta inggel-szívvel mehessenek templomba. Ha oly szegények voltak, hogy nem volt váltóingük, a gyermekek az ágyban kuksoltak, míg meg nem száradt az az egy. Vigyáztak is rá, hogy kitartsen a következő szombatig.

Köszönöm az asszonynak – felel az öreg szántóvető, amikor Mátyás király így köszönti: *Tisztességgel, öreg!* Az asszonyt dicsérte – dicséri ma is –, ha tiszta a család. De az asszonyok nemcsak mosták, hanem maguk készítették, fonták, szőtték, szabták, varrták, hímezték a család legtöbb ruhadarabját és a házban használatos minden textilneműt. Csak a vastag bőr és posztó ruhafélék, a ködmön, a suba, a bekecs, a szűr, illetve a lábbeli elkészítése volt a férfiak, a szűcsök, szűrszabók, csizmadiák dolga.

A földből kézzel kiszaggatott (nyűtt), áztatott lent, kendert az asszonyok és a nagyobb lányok törték, puhították, tilolták, gerebenezték. Az így kapott szösz, akárcsak a mosott, tépett, fésült gyapjút guzsalyra kötötték, és megfonták: három ujjukkal szálát sodortak belőle. Egyéb munkák végeztén, különösen a hosszú, téli estéken, otthon vagy a fonóban, a guzsalyasban fáradhatatlanul pergett az orsó, a rokka. A világot átérte volna a finom len, a durvább kender vagy a puha gyapjúfonal. De persze nem erre készült.

Szó, fon, nem takács. A takácsnak a szövés a mestersége. De hajdan nemcsak ő és a pók tudott szőni, hanem minden falusi asszony és leány.

Lássuk, mi boldogulunk a szövőszékekkel? Előbb motollán áttekerjük, majd a szövőszék két hengerére felvetjük, azaz sűrűn, szabályosan kifeszítjük a láncfonalat. A lábítónak nevezett pedál segítségével a nyüst a páros szálakat kiemeli a többi közül. A keletkezett résen, szádon átbújtatjuk a vetélőre (csónakra) tekert keresztfo-

A kis rajzokon az előkészítés, a fonás néhány eszközét láthatod. Mi a nevük?

nalat, végül a fésűszerű bordával tömörítjük, összeverjük. Aztán ugyanígy másik irányból – s lám, két hajszálnyit már nőtt is a vásznunk. Mikor lesz ebből lepedő?!

Elmesélni hosszabb, mint megtenni. Dédanyáink keze úgy járt, mint a motolla: jobb láb, jobb kéz, bal kéz, bal láb, bal kéz, jobb kéz – koppant a lábító, csattogtak a nyüstök, bújócskázott a vetélő, surrogott a borda, a hátsó hengerről fogyott a felvetett fonal, az elsőt pedig végbe tekeredett a szőttes.

Ez a legegyszerűbb szövismód, így készült a sárga vagy fehérített vászon, ebből az ing, pendely, gatyá, kötény, lepedő, párnahaj, pelenka s még mi minden! A bodor- vagy fodorvászonhoz erősebben megsodorták a szálát, ettől lett rücskös a felület.

De a szövőasszonyok tudománya, díszítőkedve nem állt itt meg. Vastagabb és vékonyabb fonalat váltakozva vetettek fel, két nyüsst helyett többet, sőt külön hurokpálcákat is használtak, hogy többféle sorrendben emelhessék ki a szálakat. Megszámlálni sem lehet, hány minta született így, s hát még a színek! A százféle, bordás, bogos, szilvماغos, békaszemes mintába piros, kék vagy fekete csíkozást, mértani alakzatokat, életfát, tulipánt, madarat, szarvast szőttek bele.

Ha csak tehetitek, keressetek fel egy szőni tudó asszonyt, és figyeljétek meg, hogyan dolgozik. Ritmusérzékét, összehangolt kéz- és lábmozgását a zenészek is megirigyelhetnék. Micsoda erő rejlik karjában, hátában, pontosság, ügyesség a kezében! Hát a figyelme, a tudása? Észben tartja, számolja, és nem véti el a mintát.

Míg mi álmokat szövünk, ő megszövi lányai kelengyéjét, a bölcső- és a koporsó-takarót, a jegykendőt, a szőnyeget és a karácsonyi abroszt.

Hajdan a karácsonyi abroszt szőtték a legnagyobb gonddal az asszonyok, s ezzel terítették le az asztalt a Szentestén. A karácsonyi abrosz egész évben őrizte a Kisjézus áldását, enyhülést hozott a beteg családtagnak, és bő termést, ha belőle vetették el a búzát.

De nemcsak az ünnepi asztalkendő, hanem minden szőttes hordozza a Boldogasszony ölelő szeretetét. Minden szőttes jelképe az édesanyák összetartó erejének: a párhuzamosan futó, szét-eső családtag-szálakból az ő munkájuk, türelmük, békítő áldozatuk sző eltéphetetlen vásznat.

Kislányok, tanulgassatok szőni!

Zsigmond Emese

Szeptemberi megfejtések: Móra Ferenc és Gárdonyi Géza sokat írt falusi tanítóskodásáról. A kalamáris tintatartót, a penna tollat, a spongea szívacsot, az irka füzetet, a tenyeres a tenyérbe mért pálcacsapást jelent. Ma bizony sok könyv, füzet, írószer teszi súlyossá az iskolatáskát.

Nyertések: Sipos Annamária, Nagyzerind; a marosvásárhelyi L. Rebreanu Iskola IV. G osztálya; a csíkszentgyörgyi III. A osztály.

A középső királylány titka

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, s annak három lánya.

Mind a három királylánynak volt valami tudománya.

A legidősebb énekelni tudott, de olyan csengő hangon, hogy kitisztult tőle az ég-bolt. A legfiatalabb táncolni tudott, de olyan lengén, hogy feltámadt tőle a szellő. Büszke is volt a király mind a két lányára! Csak a középső miatt szomorkodott.

A középső királylány se nem énekelt, se nem táncolt, hanem éjjel-nappal a kötőtűjével bajmóldott. Virágos meg csíkos takarókat, párnákat, szoknyákat, sálakat varázsolt a százszínű, csip-csup maradék fonalakból. Hiába kérlete az apja:

– Hagyd a kötőtűt, leányom, nem való a te keznednek munka! Fogd a hárfát, muzsikálj inkább, a kedvemért!

A középső királylányt nem érdekelte a hárfa, csak a kötés minták.

Egyszer aztán megelégette a király a hiábavaló kérést, és mérgesen az asztalra csapott:

– Nem akarok több pamutgombolyagot és kötőtűt látni a palotámban! Mától hárfázni fogsz, leányom, ha tetszik, ha nem! A legkiválóbb mestert szerződtetem melléd!

Attól a naptól kezdve hárfázott a középső királylány. Nemsokára már olyan finoman, olyan lágyan játszott, hogy kinyíltak tőle a virágok a kertben. De el ne feledjem, hogy a legkedvesebb kötőtűjét meg egy kosárka színes fonalat előzőleg mégiscsak elrejtett a titkos ládikójában.

Telt-múlt az idő. A lányok eladósorba kerültek. Megérkezett az első kérő, Mosolygó királyfi. Meghallgatta a lányok énekét, hárfázását, megnézte a táncot, aztán így szólt:

– Felsőleges urambátyám, add nekem a legidősebb lányodat, aki olyan ábrándosan hárfázik!

– Adta-teremtette! Így összekeveredik a sorrend! – mérgelődött a király. – Adnám a legidősebb lányomat, hogyne adnám, hisz neki kell elsőként férjhez mennie, de te a hárfázó lányomat kéred, s ő a középső!

– Jaj, felsőleges urambátyám, biztos, hogy nem ő a legidősebb?

– Biztos, ha mondom!

– És nem is a legfiatalabb?

– Itt a születési bizonyítvány, ha nekem nem hiszel!

– Nem értem... – zavarodott meg a királyfi.

– Minden mesében a legidősebb vagy a legfiatalabb királylány a legügyesebb, a legszebb, a legkedvesebb, de nekem éppen a középső tetszik! Mit tegyek, ha olyan szívhez szólóan hárfázik?!

Tetszett a középső királylánynak Mosolygó királyfi, ezért így szólt:

– Engedjen hozzá, édesapám, legalább magának itthon nem lesz több gondja rám!
– Jól van no – enyhült meg a király. – Ha te is úgy akarod, akkor legyen! Tied a középső lányom, Mosolygó királyfi!

Hamarosan megtartották a lakodalmat. Mosolygó királyfi apja a fiának adta a koronáját, így az ifjú pár lett a szomszédos Mosolygó birodalom uralkodója.

– Kedves feleségem – fordult egyszer az új király a feleségéhez. – Egész országom tündéreként tisztel, hiszen hárfád szavára nyílnak-csukódnak a kertekben a virágok. Te vagy a legügyesebb, a legszebb, a legkedvesebb. Mondd hát meg nekem, hogy miért bujkál mégis bánat a szemedben, mit őrzöl a titkos ládikóban, és hová surransz ki éjszakánként a hálószobából, amikor azt gondolod, hogy én már alszom?

– Türelem, felséges férjem – mosolygott a királyné. – Megtudsz majd mindent, ha eljön a Karácsony!

Úgy is lett. Elmúlt a nyár, az ősz, leesett a hó, beköszöntött a Karácsony. Az ünnep estéjén a királyné egy szerény csomagot nyújtott át a királynak.

– Ez az én legnagyobb ajándékom, kedves férjem, mert ezt a szívem örömeivel, szeretetből készítettem neked!

Dobogó szívvel bontogatta a csomagot Mosolygó király. Mit gondoltok, mi volt benne? Egy száz színben pompázó, hosszú, puha gyapjúsál!

– Ezt a sálát kötöttem neked éjszakánként, a titkos ládikóban őrzött kötőtűmmel, a kosárkámban rejtegetett száz színes fonálból! – kacagott a királyné büszkén ragyogó szemmel.

– Hová tűnt a szemedből a bánat, kedves feleségem?

– Ó, ha én a kötőtűmmel bajmóldozhatok, akkor mindig boldog vagyok!

Törvényt hozott akkor a király, hogy minden alattvalója olyan munkát folytathasson, amit szíve örömeivel, szeretetből tud végezni. Így lett a Mosolygó Birodalom a földkerekség nemcsak leggazdagabb, de legboldogabb birodalma is. Aki nem hiszi, nyissa ki a térképet, és látogassa meg őket!

SZŐCS MARGIT

Sen, a légvár ura

Asárkány és Boldizsár búcsút intett a Jåde Nyúlnak, és fel-emelkedett a Holdról.

– Mi az a szép, kék golyó előttünk? – kérdezte barátjától Boldizsár.

– Az a Föld. Csak egy ugrás, és ott is vagyunk. Innen már kivehetők Sen nagybátyám, a kék sárkány légvárának körvonalai.

– Ilyen hatalmas vára van?

– Igen, mert ő is hatalmas. A szelek és az esők ura. Ővé a teljes légi birodalom. Várának falait áttetsző kékségből építette, ablakait gyöngyház-tündöklésből. Olyan ékes, káprázatos, hogy a Napvarjú is minden nap megcsodálja: pillantásának fénye áthatol a várfalakon, és lesugárzik egészen a Földre.

A vár közelébe érve Boldizsár csalódottan szólt barátjához:

– De hiszen ez nem az a vár, amiről az imént beszéltél. Nem áttetsző kék, hanem sötétszürke. És nem csillog, hanem komorlik.

– Ugyanerről a várról beszéltem, csak korábbi állapotáról. Sajnos, az utóbbi időben falait sötétre festette a füst, ablakait befogta a korom. Szegény nagybátyám teljesen odavan. Azért látogatom, hogy vigasztaljam, és segítek neki. De te is meggyőződhetsz szomorú helyzetéről.

A várkapunál Long elkiáltotta magát:

– *Uo si(ì) Long! Khö(ă) i tyin tyhũ má?* Long vagyok! Bemehetek?

– *Tyhing tyin!* Gyere be! – horkantotta bentről egy rekedtes hang.

Long meg Boldizsár belépett a kapun, és elindultak a tekervényes folyosókon

a hang irányába. Sent a lovagteremben találtak. Magába roskadva ült egy óriáspam-lagon. Homloka verejtékben úszott, száját és orrát piszkos selyemmaszk borította.

– *Ni háo!* Magammal hoztam barátomat is, Boldizsárt. Nagy segítségemre volt az elmúlt napokban – mutatott a kisfiúra Long.

– Üljetek le. Nem tudlak megkínálni semmivel, mert jártányi erőm sincs. Úgy zakatol a mellkasom, mint egy lerobbant légszivattyú. Pedig rengeteg lenne a dolgom. Le kellene sikálni a falakat, megpu-colni az ablakokat, huzatot csinálni, hogy meginduljon a légmozgás, ellenőrizni a felhőállományt, hogy melyik érett meg az esőzésre – panaszkolta Sen.

– Ne aggódj, azért jöttünk, hogy segítsünk. Te csak pihengess, és gyűjtsd az erőd – vigasztalta nagybátyját Long, és egy szivacsot Boldi felé nyújtva így szólt:

– Gyere, lássunk munkához. Kezdjük az ablakokkal.

Nekiestek a háromszázhatvanöt ablaknak. Kaparták, súrolták, törölték róluk a szennyet.

– Mitől kormosodtak így be ezek az ablakok? – kérdezte Boldizsár.

– Attól a rengeteg füsttől, ami a Földről száll fel a nap minden pillanatában. A légszennyeződéstől lett fekete a légvár, és kínozza az asztma szegény nagybátyámat. Márpedig ha ő nem tudja ellátni feladatát, kipusztul az élővilág. Ezért kell naponta segítenem neki.

– És nem próbált meg tenni valamit a füst ellen?

– Dehogynem. Tanításokkal, könyvekkel látta el az embereket. Megmagyarázta nekik, hogy csak a természet törvényeit tiszteletben tartva boldogulhatnak. Egy ideig az emberek tisztelték tanításait, de aztán kezdték semmibe venni. Ekkor pusz-

tító viharokkal vagy szárazsággal próbálta figyelmeztetni őket. De nem ért semmit. Ma már a nagybátyám tanácstalan, és nagyon beteg.

A két barát végzett az ablakpucolással. Gyöngyház-ragyogás árasztotta el a várat.

– Máris úgy érzem, hogy félig meggyógyultam – szusszant fel megkönnyebülten Sen, és levette szájáról a maszkot. – Újból láthatom a Háromlábú Napvarjú röptét!

Mire Long és Boldizsár a falak lesikálásával is kész volt, az öreg sárkány megfiatalodott az áttetsző kékségben, és jókedvűen lebbentette meg szárnyát:

– Tárjuk ki az ablakokat, hogy legyen légáramlat, és repüljük körbe a várat. Megmutatom a felhőket, a légifolyosót és a madárházat.

A vár udvarának közepén állt a felhőkarám. Kicsi, nagy, közepes, fehér, szürke, fekete fellegek nyüzsögtek itt nagy összevisszaságban. Sen beröppent a felhő-sereg közepébe, és kiszólt Boldizsárnak:

– Gyere, fiam, válogassunk ki néhányat az esőre érettekből, és engedjük ki őket a karámból.

Boldizsár örömmel csatlakozott Senhez, ám hirtelen szörnyű köhögési roham tört a sárkányra. Fülrepesztő égzengés kerekedett. A Sen torkából támadt szélvész átszakította a karám oldalát, a felhők kiszabadultak, és száguldtukban könnyítettek terhükön. Rémisztő felhőszakadás kezdődött.

Long kétségbeesetten kiáltotta Boldizsárnak:

– Gyorsan álljuk el az útjukat, állítsuk meg, amelyiket csak lehet, és zabolázzuk meg őket. Ha mind kiszabadulnak, katasztrófa lesz a Földön – azzal átdobott a kisfiúnak egy csomó kötelet.

Eszeveszett nyargalás, hajkurászás árán sok fellegre kötőfék került. Sen köhögése is

csillapodott, a vihar elült. Most már nyugodtan megnézhatték a légifolyosón közlekedő repülőket, a Földhöz közeli madárházat.

Fáradtan tértek vissza a lovagterembe. Sen tüdeje hangosan zihált.

– Feküdj le a pamlagra, amíg megfőzöm a gyógyteádat – mondta Long a nagybátyjának.

– Kék iringót, vadcsombort és mézet is tegyél bele, az nagyon jó köhögés ellen. Nekem is ilyet főz a nagymamám, ha megfázom – tanácsolta Boldizsár.

Long kitöltötte a teát, a kisfiú elővette a holdbeli nyúltól kapott pogácsát. Teázgattak, majszolgattak. Lassan beesteledett.

– Maradjatok itt éjszakára. Megágyazok a csillagteremben – szólt két ásítás között Sen.

Longnak és Boldizsárnak nem kellett kétszer mondani. Lefeküdtek, és olyan mély álomba zuhantak, hogy Sen tüsszentésére sem ébredtek fel, pedig hullámvastat játszott alattuk az ágy.

DERÜLJ, DERÜLJ!

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Idill

A karácsonyfa alatt plüssfarkasok,
A játékvárban plüssből készült sárkány.
Plüsskrokodil képeskönyvet olvas,
Plüssvihar után ragyog a plüss szivárvány.

TÓTH ÁGNES versei

Titok

A fiókban titok van,
Nézzünk bele titokban.
Jaj, de sötét egy titok!
Belelátni így ki fog?

Füst

Füst bodorgatja a haját
Öreg kémény felett,
Kormos szemmel mustrálgatja
A hópelyhes telet.
Irigykedve tüsszög-prüsszög,
Aztán egykettőre
Pernyét köpköd pimaszul
A fehér háztetőre.

DÖME ZSUZSA

Se sál, se más

Sámliról a székre, onnan
még feljebb megyek, ahonnan
hogyha lábujjhegyre állok,
szekrény tetejére látok.

Sapka sincsen, se sál, se más.
Még csak zokni se, felemás.
Se itt, se ott. Sehol semmi.
Hol érdemes még keresni?

Vagy kinézték tán belőlem,
hogy kutatok, és előlem
jól eldugták?!... No de hova?
Sebaj! Van még másik szoba!

SZÁNTAI JÁNOS

Hajnal

kicsi lovak
jönnek
koppan
dübörög a
csodapata-
zápor
égből
felhő
hasa mögül
lezuhog a
csillám-
ló szemű
csodaló-
sokaság

hátukon
hettita
lovagok
pepiták ők is
csillog a
vérték
lemezein
az Orion
a Vadász
lobban
szétszáll
a lovagok
szeme tüze
menekül a

mély árnyék
a vágta
hevében
rándul
tekeredik
a fekete éj is
bakacsinszőnyeg
ide-oda
hajlik
a jegenye is
írja csak írja
a keleti égre
már viszik
a lovagok

a pepita
csatamén-
örvény
közepén
a sűrű sötétet
hettita vérték
vaskalodája
zárja magába
csillagpatkós
pepicsodapata-
nyomok
öblén
hasadoz a
hajnal

BALÁZS TIBOR

Kesztyűdal

Alig várom hallani,
hogyan cseng a kesztyűdal,
csapnivaló kedvemből
egycsapásra ki is csal...
Ellógtam már néhányszor
a zongoraóráról,
Apa fülébe jutott,
de ő nem haragudott,
hanem ígéretet tett:
– Ha nem jársz zongorázni,
egyet se félj, Borikám,
megtanítalak, meg ám,
én... kesztyűbe dudálni...

Likaskő

Népmonda

Kebeled völgyétől keletre, a Kükül-
lőbe siető patak fölött díszelő
hegyromra épült büszke várban
lakott egy kegyetlen, békétlen, baj-
keverő tündér.

Tartód volt a neve. Ifjúkorát pusztító csatákban töltötte, kardján sose száradt meg a vér. Mindig azt a helyet kereste, ahol dühög a vész, és gyűlölt mindenkit, aki jó, a saját rokonait is, várában csak az állhatott meg, aki eladta lelkét az ördögnek.

Félelmetes nagy úr volt, de gonoszságai miatt várában, amelyet elkerült minden jó lélek, gyakran dühöngött a pestis, földjeit elverte a jég, javait megemésztette a tűz, elmosta a víz.

Tartóddal szemben, a völgy nyugati oldalán, ahol Korond vize a Kebeledbe szakad, mint a székelv havasok előőrse emelkedik a magasba a Sóvidék dísze, amelynek fején a viharok gyakran törvényt ülnek, az emberek meg felkiáltanak: Firtos pipál!

Mert Firtos a neve ennek a hegycsúc-
nak, és itt élt sziklavarában az azonos nevű
tündér. Szépségét, jóságát szárnyra kapta

a hír, és elvitte messze-messze a havasokon túlra. Fáradt vándor, akit sorsa e vidékre kergetett, tudta, Firtos várában szíves vendéglátásra talál.

Nem is volt akkor szerencsétlen ember Firtos birtokain. Mert ő éjjelente, amikor senki se látta, alászállott a várból, felkereste a betegeket, gyógyító fűvet tett ágyukhoz, a szegények kamráját megtöltötte aransárga búzával, szépen gyöngyöző borral, az aggokat erősítette, a könnyűvérű fiatalokat meg jó útra térítette.

Áldotta is mindenki a nevét, csak Tartód gyűlölte halálosan. Csoda-e, ha egy szép napon, midőn Tartód sötét tekintete Firtos felé tévedt, így szólt:

– Azt akarom, hogy ott kő kövön ne maradjon! Hetednapra üdv és hála helyett rémület kiáltson az égre.

– Ne sirasd! Ne sajnáld! – biztatták egymást Tartód romlott lelkű tündérei.

Szerettek volna úrnőjük kedvében járni, de amint közeledett a kitűzött nap, elbizonytalanodtak, s mondogatni kezdték:

– Firtos várába senki sem teheti be a lábát!

Firtos szelíd tündérei remegtek asszonyukért. Fegyvernek hírért se látták, hogyan is értettek volna ők a hadakozáshoz!

Az asszonyuk meg, mintha nem készülne ellene senki, csak a vidéket járja, gyógyít és segít a rászorultakon, dicséri és csodálja mindenki, mint mindig.

– Amint parancsoltam, úgy legyen! – rikoltotta a kitűzött napon Tartód. – Megtudja most a világ, hogy erősebb-e a jóság a gonosznál? – avval gúnyosat nevetett.

De nem bízott már a tündéreibben. Gonosz lelke megsúgta, hogy az ördögökkel kell szövetkeznie, mert a gyűlölt várba csak úgy juthatnak be, ha a várkapu jobb félfája alól a hatalmas sziklakövet kiveszik. Leszállt hát a pokolba, s nagy jutalom fejében hetvenhét ördögöt nyert meg cimborának.

Eljött a hetedik nap. Koromsötét volt az éjszaka. Még a csillagok is elbújtak, hogy ne lássák Tartód merényletét. De a vár maga nem bújhatott el az ördögök elől, sötétbe pólyálva, de szilárdan, mint sziklabérc állt a rohamozók elé, akik próbálták itt is, ott is, de sikertelenül.

– A sarokkövet! – hangzott fel Tartód parancsa.

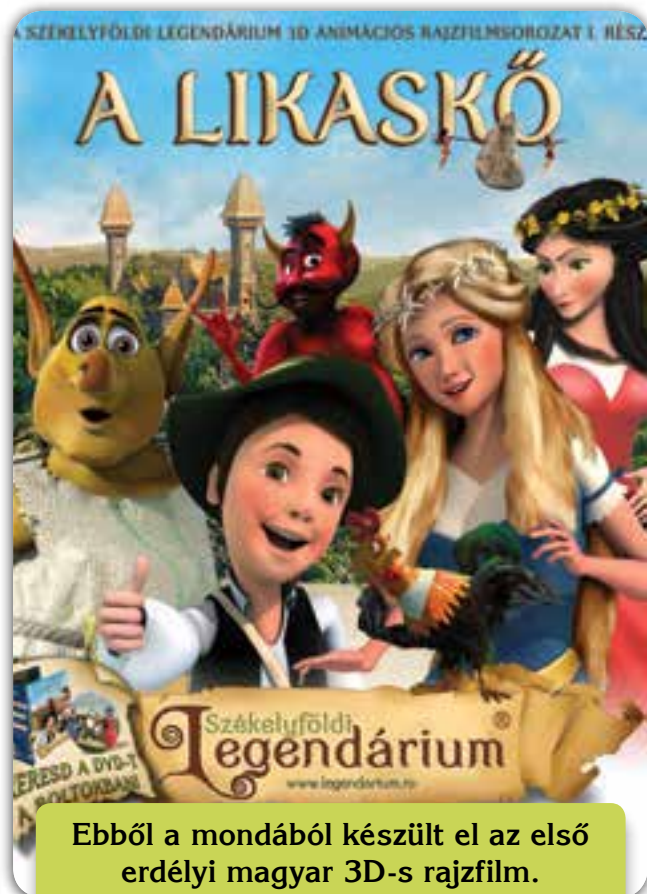
Nekiestek erre az ördögök, roppant erővel feszítették a követ, és az egyszerre megmozdult.

– Híjj! – tört fel egy boszorkányos kacaj, utána meg egy iszonyú sikoly töltötte be az eget.

Erre az ördögök vasrúddal átlikasztották a sziklatöm-

böt, hogy vállukra véve a roppant teherrel szálljanak át Korond felett Tartódra. De amint Kebeled fölé értek, hirtelen villám hasított az éjbe, és a diadalkiáltásba halálordítás vegyült. A rossz tündért és az ördögöket porrá égette a tűz, hogy írmagjuk se maradjon, a vasrúd megolvadt, az átlukasztott sziklatömb meg a földre esett.

Ma is ott áll Korond felett, Likaskő a neve.

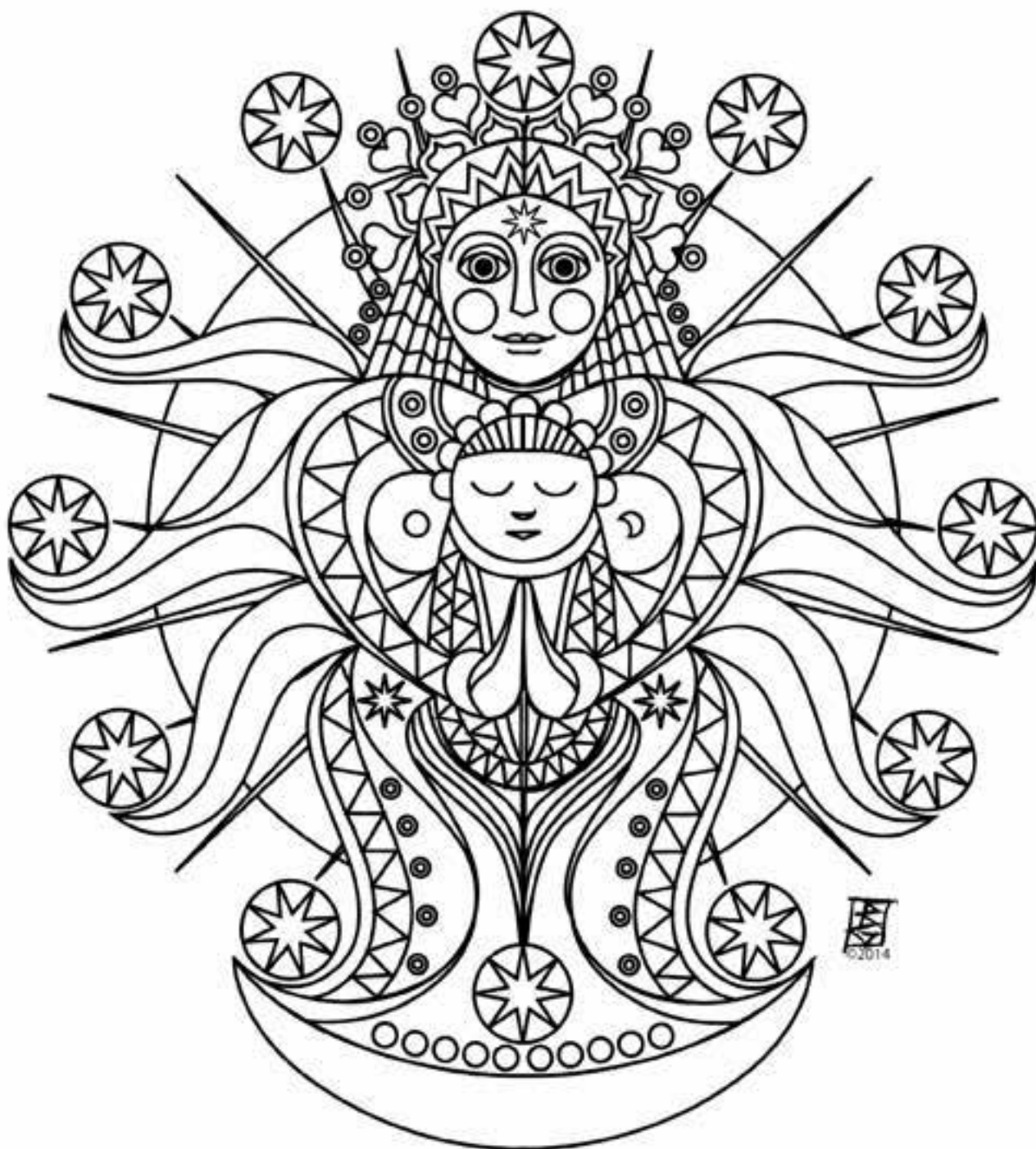

Ebből a mondából készült el az első erdélyi magyar 3D-s rajzfilm.
Nézd meg te is!

Elmondta a bukaresti Grosu Ádám Dániel a marosvásárhelyi Regemondó Versenyen

Ég szülte Földet, Föld szülte Fát...
Szűz Mária szülte Szent Fiát, a Világ Megváltóját.

Barcsik Géza rajza a Magyar jelképek című kifestőfüzetből

KARÁCSONYI KOPOGTATÓ

Szabad-e belépni ide betlehemmel, ünnepi örömhírrrel?

Mennyire várjuk Karácsonykor, hogy bekopogjon-csengessen az anyalka,
a betlehemesek, szeretteink, barátaink!

Készítsd el **Dragomirescu Viola tanító néni segesvári osztályának** kilincsre akasztható üdvözlétét annyi példányban, ahány helyre szeretnél bekopogni jókívánságaiddal.
Ragaszd kartonra, vágd ki, és írd rá köszöntődet.

A rénszarvas

Kapaszkodj, Mikulás, mindjárt emelkedünk!

Kisköpe

Soroljatok fel olyan rajzfilmeket, amelyeknek kedves rénszarvas szereplői a szívetekhez nőttek.

Szeptemberi megfejtés: A tarlók búbos madara a búbos pacsirta, a vizeké a búbos vöcsök. Búzbombával védekezik többek között a büdösborz, a görény, a pöfögő futrinka, a címeres poloska.

Nyertesek: Balázs Boglárka, Segesvár;
Budai Beatrix Nóra, Marosvásárhely;
a gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskola IV. B osztálya.

**Havonta
3 díjat!**
sorozatunk

Ilyenkor, decemberben a rénszarvasról minden kisgyereknek a Mikulás jut eszébe, hiszen számotokra e gyönyörű állat legfontosabb „küldetése”, hogy röpitse a Mikulás szánját. De miért éppen a rénszarvas? Azért, mert ugyanaz a hazája, mint a mesebeli Mikulásnak. Messzi Északon dacol a hóval, jéggel. A rénszarvas nem önálló szarvasfaj, hanem a tarándszarvasok egyik alfaját alkotja.

A taránd az egyetlen szarvasfaj, amelyiknél mindkét nem agancsot visel, és nem is akármilyent, hanem gazdagon elágazót, magasra felnyúlót. Ha távcsővel figyeljük a távolban vonuló csapatot, úgy tűnik, mintha egy kisebb erdő kelt volna vándorútra.

A tarándszarvas tökéletesen alkalmazkodott jeges, havas otthonához. Patái szélesek és egy bőrrödő segítségével erősen terpeszthetők, tehát a fagyos, csúszós vagy éppen mocsaras tundratalajon is rendkívül biztos a járása. Úszni is tud, ha vonulás közben folyókon, tavakon kell átkelnie.

Látása viszonylag gyenge, de hallása és szaglása kitűnő.

Zuzmókkal táplálkozik, és ha a szükség úgy hozza, agancsával és lábával a mély hótakaró alól is képes előkaparni táplálékát. Bár növényevő, alkalomadtán egy-egy lemminget vagy partra vetődött halat is szívesen elfogyaszt.

A tarándszarvas egyike a legrégebben házasított állatoknak. A sarkvidék lakóinak nélkülözhetetlen háziállata ma is. Jóformán minden porcikáját felhasználják: húsát eszik, zsírával főznek, ináiból zsinórt, csontjaiból, agancsából szerszámokat, használati és dísz tárgyakat faragnak, bőréből, prémjéből meleg és puha öltözeteket varrnak.

De az élő rénszarvas még ennél is fontosabb az északi népek életében. Teje ízletes és tápláló eledel. Hátasállatként és szánvontatóként egyaránt nélkülözhetetlen „közlekedési eszköz” a tundrán és az örök hó birodalmában. Bár ezen a vidéken is egyre elterjedtebbek a gépesített járművek, a mínusz 50 fokban egy motorhiba egyenlő a halálos ítélettel. A gépekkel ellentétben a tarándszarvas nem marad üzemanyag nélkül, nem „robban le” a hómező közepén és – ami a legfontosabb – nem szennyezi a környezetet.

Rendkívül vastag bundája a legzordabb hidegben is védelmet nyújt az állatnak. Itt kell megemlítenünk a taráncszarvasok csodálatos alkalmazkodását. Az fokozott izomtevékenység hőfejlesztéssel jár, a külső hőmérséklet pedig rettentően alacsony. Hogy nem kapnak mégsem „hőgutát”, amikor szaladnak? Erről egy „háromfázisú belső kapcsoló” gondoskodik:

1. Első fázis: az állat kényelmesen kocog. Ekkor a gyorsabb légvétel is elég a túlhevülés elkerüléséhez: a percenkénti légvételek száma hétről 260-ra emelkedik, s az orrba beáramló sarkvidéki levegő az orr nyálkahártyáján keresztül lehűti a vért.

2. Második fázis: a szarvas szaladni kezd. Ilyenkor kinyújtja a nyelvét, és úgy liheg, mint nyári hőségben a kutya: a nyelv felületéről elpárolgó nedvességnek fokozott hűtő hatása van.

3. Harmadik fázis: a szarvas rohan. Ilyenkor a légzéssel lehűtött vér egy része egy finom érhálózatba kerül. A szívtől érkező meleg vér e hálózatban a hűvös vér mellett lehűl, s ezáltal megvédi az állatot a túlhevüléstől.

Úgye milyen pompás „találmánya” a Természetnek ez az „önműködő élettani hőszabályozó”?

BITAY ÉVA

Ha „kész” az idei agancsom, az erekkel behálózott bőrt ledörzsölöm róla

Nem nevetünk, lihegünk, hogy lehűtsük magunkat

Mit gondol...

a kutya? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

MIT GONDOL A KISEGÉR?

A szeptemberi képünkhöz érkezett ötletekből:

- Akkor most átböngésem a reggeli friss „sajtot”.
- Kolléga! Sápadt vagy! Tán vírus kínoz?
- Szia, kicsi druszám! Te is rákattantál a Facebookra?
- Nem láttátok a farkam végét, hová bújt be vajon?
- Vajon hányadik LIKE-nál tartok a FACEBOOK-on?
- Ni-ni! Ezek a kis gombok velem ugrálnak, táncolnak!

(Kun Dávid Előd, Csekefalva, Egri Kriszta, Tóth Petra, Szilágyosmlyó, Szakács János, Székelyszenterzsébet, ivói olvasóink, Szfárli Zsanett és Johanna, Gyulakuta)

Kvak az Ivói Vadasparkban

Sziasztok!
Simogattatok már szarvast?

Én még sohasem. Hű, de kíváncsi lettem, amikor egyik barátom az ivói vadasparkról mesélt. Itt, Ivómezején igazi természetes közegben figyelheted meg a vadon élő szarvasokat.

Gyertek hát velem, hadd lássátok meg ti is, milyen mesés a Madarasi Hargita ilyenkor decemberben!

Az Ivói Vadasparkot 2007-ben nyitották meg azzal a céllal, hogy bemutasson egy sereg őshonos vadfajt, amelyek Románia és Európa erdeiben élnek. A gím- és dám-szarvas, a muflonok, őzek itt természetes környezetükben, vadon élnek, mintegy 310 hektáron, távol a világ zajától. Táp- és hormonmentes, természetes élelmet fogyasztanak. A vadaspark körbe van kerítve, hogy lakóit megvédjék a ragadozóktól és az orvvadászoktól.

A látogatás szigorú szabályai a vendégek és az állatok biztonságát egyaránt szolgálják. A belépés és a séta csak vezetővel, kis létszámú csoportokban és saját felelősségünkre engedélyezett.

A vezető utasításait föltétlenül be kell tartanunk. Dohányozni, szemetet eldobni, a csoporttól lemaradni, idegen állatot, például kutyát bevinni tilos. Mint minden vadon élő állathoz, az itteniekhez is nyugod-

tan, halk szavakkal, lassú mozdulatokkal kell közelednünk, így nem menekülnek el, és ijedtükben nem támadnak meg bennünket. Kapunk távcsövet, mert nem mindenik lakó merészkedik a közelünkbe.

Óriási élmény volt viszont, hogy néhány kíváncsi és ráérős szarvas az egész túra alatt, több mint két órán át a nyomunkba szegődött. A vadaspark minden évszakban látogatható, a merészebbek akár lóháton is bebarangolhatják.

A szarvasoknak nagyon sok fajtájuk van, sokszor igen apró különbségekkel. A gímszarvast vörös színe miatt rőtvadnak is nevezik. Az egyik legnagyobb szarvas. Nem fenyegetett, ezért nem is védett faj, a mi erdeinkben is gyakori.

Tudtátok, hogy a szarvas őse 11 millió évvel ezelőtt jelent meg Európában? Azóta is jól érzi itt magát, hatalmas területeket barangol be, a tisztásokat, réteket, lomberdőket kedveli.

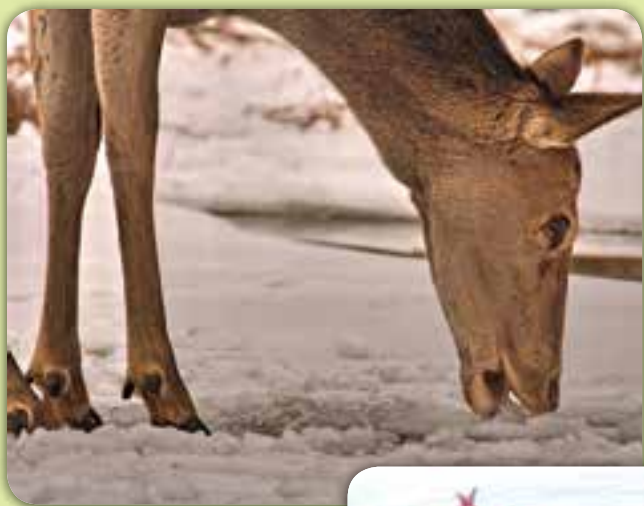
Mindezt megtalálja az Ivói Vadasparkban is. A friss vizet egy kis tó és patakok biztosítják. Kisebb csoportokban, védett helyeken pihennek, csak estefele mennek legelészni. Kedvencük a zsenge fű, a rügy, a fakéreg. Míg a csorda legel, vagy pihen, egy-két állat őrködik, és figyelmezteti társait, ha veszélyt érez.

De Karácsonykor csak a vadaspark gondozói járnak erre, hogy finom falatokkal ajándékozzák meg őket.

Én pedig ezekkel a szarvas-fotókkal ajándékozlak meg titeket.

Boldog, békés Karácsonyt! Barangoljunk együtt jövőben is. BREEEKKK!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

Péter Nóra,
Zabola

Veibel Emília,
Mezőfény

Sándor Eszter,
Vámfalu

Rejtvénypályázat

A decemberi rejtvénypályázat megfejtését, a keresztrejtvény sárga oszlopainak szép mondatát küldd el mielőbb szerkesztőségünk postai vagy elektronikus címére. Én is igyekszem postázni a könyvjutalmat az öt szerencsés nyertesnek.

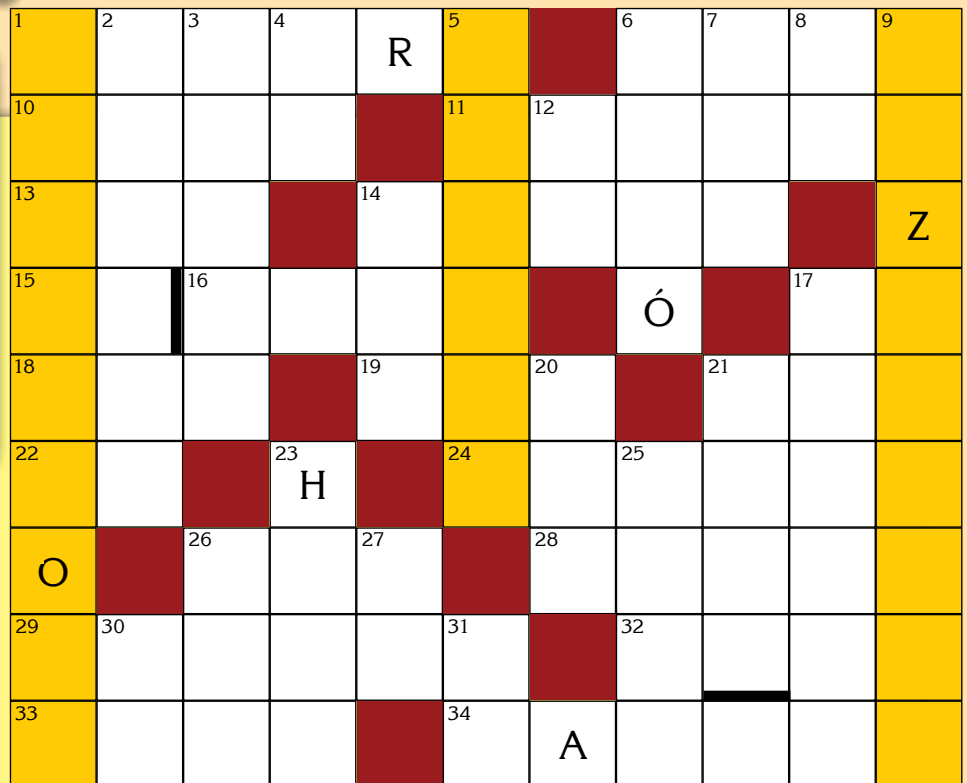
A Rejtvénykirály

Szél Ilona Beáta,
Gyulakuta

VÍZSZINTES

1. ..., mint az epe
6. Bő, lötyögős
10. Szalonnát főz
11. Konok, akaratos
13. Mező
14. Becézett Anna
15. Ad, régiesen
16. Majdnem okker színű!
17. Kicsinyítő képző
18. Lucerna közepe!
19. Anyó párja
21. Aorta eleje!
22. Sas László névjegye
24. Felvenne a földről
26. Vadász rejtekhelye
28. Nem imitt
29. Beszél a ló
32. Szent István fia
33. Amerikai egyetem (YALE)

34. Nyári reggelen csillog
a fűvön

FÜGGŐLEGES

1. Megfejtés 1.
2. Délben eszik
3. Ideiglenes, vászonból
készült lakóhely
4. L!
5. Megfejtés 3.
6. Házban, lakban élő
7. Régi űrmérték
8. Zabálni kezd!
9. Megfejtés 2.

12. Nyit a közepén!
14. Eleinte akar!
17. Pro és ... (mellette és
ellene)
20. Palóc alma
21. Állatok fekhelye
23. Hím méh
25. Arab uralkodó
26. Talál
27. Téli sport
30. Nyak közepe!
31. Téhá!

VAJNÁR ILONA rejtvénye

Nyertesek

A szeptemberi rejtvénypályázat megfejtése: *Most már nem is bánom.* Nyertesek: Kósa Panna, Zilah; Máté Dóra, Szatmárnémeti; Pieldner Ádám, Sepsiszentgyörgy; a székeljudvarhelyi Tamási Áron Líceum III. osztálya; a maroskeresztúri III. B osztály.

Találd ki!

1

A rajzon látható fiúk közül egyik korcsolyázni, a másik szánkózni, a harmadik hóembert építeni szeret. Figyeld meg, mit mondanak, és találd ki, melyikük kedvence a hóemberépítés.

Tamás nem szeret korcsolyázni.

Endre is, Máté is szereti a havat.

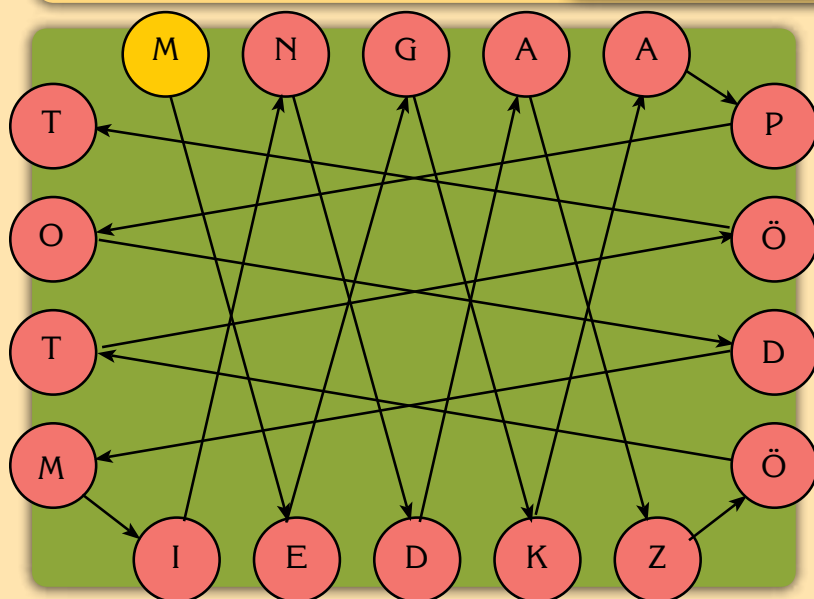
Endre egész nap szánkózna.

2

– Ha kitalálod, hány cukorka van a kezemben...

A Mikulás vicces kérdésének folytatását a jelzett betűtől kezdve, a nyilak mentén olvasd ki.

3

Egészítsd nevekké a betűoszlopokat. Ezt kívánjuk neked.

É	L	Ó	A	T	É	A	N	O	D	I	Á	R	Ó	V	O
L	G	R	N	T	Z	T	N	B	Á	L	R	S	R	E	M
A	A	I	I	Ó	A	I	A	I	M	I	A	I	A	TT	I

A gyerekek az igeragozást tanulják az iskolában.

– Én ajándékozom, te ajándékozol, ő ajándékozik – sorolja a tanító néni. – Peti, mit gondolsz, milyen időben van ez?

– Hát... – gondolkodik Peti – úgy Karácsony táján...

...

– Anya, mit szeretnél kapni tőlünk ajándékba? – kérdi a két testvér.

– Két jó gyereket – válaszol az anyuka.

– Hurrá – lelkesednek a lurkók –, akkor már négyen leszünk!

...

– Mit szeretnél kapni tőlem Karácsonyra? – kérdi a skót a feleségét.

– Hát... nem is tudom.

– Na jó – szól sietve a skót –, kapsz egy év gondolkodási időt.

...

– Remélem, nem fogja szorítani az ujjadat az, amit Karácsonyra kapsz tőlem – mondja a skót a feleségének.

– Jé! – sikít örömeiben az aszszony. – Gyűrűt kapok?

– Hát nem éppen. Gyűszűt.

...

4

Ki jár odakint?
Kösd össze a pontokat a számozás szerint, 1-től 60-ig.

5

A két „palást” közül melyikből tudnád hajtogatni ezt a karácsonyi kockát?

Szólj, szám!

1. Karácsonykor minden évben újjászül-
letik a fény. Soroljatok természetes, majd
mesterséges **fényforrásokat**, aprókat és
hatalmasakat egyaránt.

2. Gyűjtsétek össze az **ég ige** minél több ro-
konát olyan sorrendben, hogy egyre nagyobb
legyen a lángja.

3. Karácsonykor szólnak a harangok és sok-
sok gyertya ég. Ez a két közmondás mégsem a Karácsonyról
szól. Magyarázzátok meg a jelentésüket.

Amint öntik a harangot, úgy szól.

Kicsi lángnak nem nagy a világa.

Szeptemberi megfejtések: 1. tanuló, tanító, tanítás, tanári, tanulságos; mosogató, írogató,
varrogató, látogató, tárogató. 2. A könyvek néma mesterek. Legjobb iskola a tapasztalás.
3. A tudd ige rövid -d-vel írva is helyes, de jelentése módosul: Senki sem tud mindent.
Nyertesek: Vereş Minola Alesia, Dés; a csíkmenasági III.; a szamosardói V. osztály.

Szó-móka

Íme egy csokor
CSAP-szó-móka.

Találjatok ki ti is néhányat!

Rossz csap: csapnivaló.
Csapok lakhelye: csaptelep,
csaplak, csapol.

Hazug csap: becsap.
Csapok fekhelye: csapágy.
A csap kertet művel: csapás.

Hideg csap: jégcsap.
Forró csap: tűzcsap.
Matematikus csap: megcsap.

MASZAT MŰVÉSZ és a HÓPELYHEK

Tájainkon a havazás elmaradhatatlan része a télnek. Ilyenkor táncoló hópehelyek serege lepi el az erdőt, mezőt. Sok-sok apró hópihéből kucsmájuk lesz a házaknak, takarójuk az utaknak, kerteknek, udvaroknak.

Maszatművészként mindig elcsodálkozom azon, hogyan változik meg havazáskor a táj arculata, kompozíciója.

A **kompozíció** lényeges eleme a rajzolásnak, festészetnek, de fontos szempont a fényképezésben is. A zeneszerző hangjegyekből, ritmusból komponál, a költő szavak lüktetéséből, a festő pedig színekből, formákból, vonalakból és pontokból.

A pont a legkisebb látható, azaz vizuális jel. Önmagában ritkán jelenik meg kompozíciós eszközként, de egyik elem sem létezik nélküle. A vonal pontok sokasága, a folt pedig vonalak sokasága. Bármilyen képet látunk, bárhol (festmény, film, képernyő, nyomat, fotó), tulajdonképpen pontok sokaságát látjuk. A pontot a felületen elfoglalt mérete teszi ponttá, és létrehozhatjuk festékbe mártott ujjunkkal, az ecset vagy ceruza hegyével, festékbe mártott dugóval vagy egyéb nyomóformával, priccolással, csöpögtetéssel, stb.

Móra Ferenc

A kíváncsi hópehelyek című meséjéhez (a Téli Napsiban is megtaláljátok) rajzolatok érdekes kompozíciót, illusztrációt.

MURÁDIN LOVÁSZ NOÉMI

Mesebeli iskolatáskák nyíltak meg előttünk Maszat Művész szeptemberi meséje nyomán. Beküldőik közül hármat díjazunk: a **lövetei** IV. B osztályt (András Dóra rajza –1); a kolozsvári **Vass Brigittát** (2) és a gyulakuti **Császár Klárát** (3).

Havonta
3 díjat!

1

2

3

Levelező

Hosszú levelet írtál az anygának? A sokféle ajándék csupán elillanó örömet, a családdal együtt átélt ünnep viszont tartós békét, boldogságot hoz lelkedbe. Kívánjuk, hogy ne csak vidám, hanem tartósan, mélyen boldog legyen a Karácsonyotok.

Írjatok, rajzoljatok nekünk is az ünnepekről. Levélváró Kószabósza és a Napsugár mindenki üzenetét megköszöni: **Tasnádi Hunor**, Mikola; **Czompa Ákos** és **Viktória**, Szinérváralja; **Debrenti Kinga**, Nagyvárad; **Nagy Mihály Bálint**, Székelyudvarhely; **Szőcs Noémi**, Ráduly Gyopár, **Dombay Júlia**, Brassó; **Juhász Aba**, Kolozsvár; **Nagy Tímea**, Zabola; a **szatmárnémeti Művészeti Líceum** IV. B, a **Kölcsey Líceum** IV.; a **gyergyószentmiklósi Vaskertes Iskola** II. A, a **Fogarasy Mihály Iskola** III. A és B,

IV. B; a **marosvásárhelyi L. Rebreanu Iskola** III. D, IV. G, az **Al. Ioan Cuza Iskola** IV. E; a **szászrégeni A. Maior Iskola** III. B, IV. B; a **zilahi Református Kollégium** III. osztálya; a **sárvásári** II.; a **margittai** IV. A; a **mezőbándi** IV. C és D; a **kémeri** IV. B; a **gyulakuti** III., IV.; a **kendi** IV.; a **balavásári** II.; a **radnóti** IV.; a **dési** IV. D; a **nyárádszeredai** IV. B és C osztály; **érbo-gyoszlói, albisi, magyarlapádi olvasóink.**

Nagy Izabella,
Zetelaka

A **Székelyföldi Tehetségsegítő Tanács** pályázatot hirdet általános és középiskolás diákoknak, egyetemistáknak **Az én falum/városom** címmel. A II–IV. osztályosok a következő témakörökből választhatnak: ritka növények, állatok, gyógynövények, gyógyvizek, hagyományos ételek, népi mesterségek, régi épületek, neves emberek településünkön és környékén. A 4 gyermek és 1 felnőttből álló csoportok 2016. március 7-éig küldhetik be helytörténeti, néprajzi gyűjtésük eredményét. Bővebb tájékoztatást a www.tehetsegpont.ro honlapon találtok.

• **Kocsis Éva** tanító néni **krasznai** kisdíákjai nyári nagyváradi osztálykirándulásukon is ránk gondoltak, tanév közben pedig lelkes érdeklődéssel várják minden lapszámmunkát.

• „Tudósítónk, **Gábor Lizetta** tanítónő jelenti”: a **marosvásárhelyi T. Vladimirescu Iskola** tanulói és pedagógusai hagyományos őszi gyümölcs- és zöldségfelvonulásukon vitamindús finomságokkal kínálták a járókelőket. Jelszavuk: légy egészséges, fogyassz hazai termékeket.

• Tavaly még a Szivárványt lapozgattuk. Harmadikoként a Napsugár meséit, verseit olvassuk, a keresztretjvényeket fejtegetjük a tancink segítségével. Izgatottan várjuk a sorolást. **Galaczi Olga tanítónő osztálya a sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen Líceumból**

Felhőtlen, tiszta arccal mosolyogsz ránk a legborúsabb napokon is. Játsszol velünk, osztod fogyhatatlan kincseidet. Várjuk az új meséket, érdekes, vicces feladványokat, a verseket. Nagy segítség, hogy tőled is olvashatják negyedikeseim, mennyire fontos, hogy rend legyen az életükben, környezetükben, fejecskéjükben. **Varga Éva tanító néni Gyulakutáról**

• **Fándly Enikő osztálya a nagyváradai D. Cantemir Iskolában** igazi örömjátékkal hangolódott rá a karácsonyi ünnepekre. Népi betlehemesük egyszerre volt megható és vidám. Ezzel a képpel kívántak áldott Karácsonyt a Napsugár és Szivárvány csodáit összegyűjtő és létrehozó kis csapatunknak.

• **Poenar-Nagy Csilla Zsuzsánna tanítónő osztálya a zilahi Református Wesselényi Kollégiumból** csodaszép őszi munkákkal és biztató, szerető üzenettel köszöntött bennünket.

• Hétköznapokon nem éppen mindig, de a karácsonyi műsorban igazi angyalkák voltak **Szőcs Róbert tanító bácsi mezőpaniti osztályának** lányai. Hát a fiúk?

Minden jót kívánok a Napsugár munkaközösségének. Örömmel lapozzuk a folyóiratot, s amint megérkezik, azonnal hozzáláttunk a sok újdonság felfedezéséhez. **Iloc Judit tanító néni és negyedikesei a nagybányai N. Iorga Iskolából**

ANGYAL SZÁLL

Kedves tanítók és gyermekek!
Köszönjük a tengernyi jókívánságot
és csodaszép üdvözetet, kézimunkát.
Legyen ez a két oldal tükör, mely visszasugároz
valamennyit a felénk áradó szeretetből,
karácsonyi örömből.

Viszhányó Aranka
aradi kisdíákjai

Czirmay Júlia
dési osztálya

Felsőboldogfalvi olvasóink
és Bán Ildikó tanító néni

Kovács Irén, székely-
száldobosi tanítónő

Baricz-Nánási
Balázs,
Érmihályfalva

Csedő Magdolna
csíkszentgyörgyi
tanítványai

Kis Norisz,
Dés

Magyarlapádi olvasóink
és Szilágyi-Székely
Melinda tanítónő

Tomsa Enikő és
málnásfürdői olvasóink

Jakab Emőke tanítónő
a marosvásárhelyi
R. Guga Iskolából

Kovács
Katalin
tanítónő
Margittáról

János Erzsébet diák-
jai a szatmárnémeti
Bălcescu-Petőfi Iskolából

Szilágyi Mária osztálya
a nagyváradai Szacsvey
Imre Iskolából

Károly Veronika
csíkmenasági diákjai

Szabó Ágnes
tanítónő Érszalacsról

Szakács Anikó
székelyszenterzsébeti
tanítványai

Irka-firka

Itt van már a hideg tél,
Hull a hó, és fúj a szél.
Szánkózni most de jó,
Havat szór a tél apó.
Szép fehér hó beteríti,
Árkot, bokrot befedi.
Hull a hó, és fúj a szél,
De szép az idei tél!

Stich Andrea Szidónia,
Marosvásárhely

Takács Edina,
Marosvásárhely

Czikó Kamilla,
Csíkszentgyörgy

Bényi Alíz Noémi,
Magyarkirályfalva

Balla Brigitta,
Szamosújvár

Hull a hó, hull a hó,
Karácsony van.
Ébredjete, kis gyermekek,
örüljete, kis gyermekek!
Karácsony van,
nézz az ablakba!
Örül minden kis gyermek
a Karácsonynak,
örül az egész világ.

Talpas Krisztián,
Érmihályfalva

A gyerekek szeretik a Mikulást,
Mert cukrot ad nekik,
Főleg karamellást.
Ad nekik még játékokat,
S virgácsot a rosszabbaknak.
Legyetek hát jók s boldogok,
Hogy az ajándékoknak
Örülni tudjatok.
Várjátok őt szeretettel,
Sok sütivel s tiszta szívvel.

Adorján Johanna,
Margitta

Cornea Kincső,
Marosfelfalu

A gyermekek örülnek:
szánkózás, hóemberkészítés,
angyalka, hógolyózás.
A felnőttek várják a telet?
Nem. Nem várják a telet.

Kovács Renáta,
Marosvásárhely

Ó, Szent Miklós,
arany szívű Mikulás,
neved napja itt a földön
oly csodás.
Minden gyermek hálás,
mert telis-tele a zsákod.

Szabó András Botond,
Torda

Drága Mikulás, merre jársz?
Fenn az égen?
A fényes réten?
Szerintem az úton jártál,
hogy a gyerekeknek
vásárolgassál.

Câmpean Noémi Atalia,
Dés

Diós kalács, mogyoró,
Gyermekeknek az a jó.
Hull a hó, hull a hó!
Dudorászik nagyanyó.
Fehérek az ághegyek,
Havasak a nagy hegyek,
Havazás, havazás!
Úton van a Mikulás.

Deé Lukács Janka,
Marosvásárhely

Mikulás, Mikulás,
Mi, gyerekek, várunk rád.
Lesz zsákodban minden jó,
Alma, körte, mogoró,
Kis lurkóknak a virgács is jó!
Karacsi Zoltán,
Kovászna

Én vagyok a Mikulás,
A kéményen bebújás.
Aludjatok, gyerekek,
Virgácsot is tehetek.
Sok ajándék s játék vár,
Ha az évben jó voltál.
Szőlősi Bernadett Katalin,
Sarmaság

Bekukkint az ablakon,
havas téli napon.
Úgy szól hozzám: hó-hó-hó,
amikor jön, befagy a tó.
Bódi Dóra,
Kolozsvár

Nagy a zsákja, csudajó,
Azt mondja: Ho-ho-hóóó!
De ha rossz vagy, megbánod,
Sorakoznak a virgácsok.
Vida Zonga,
Nemes-Kovács Ágnes,
Marosvásárhely

Dénes Ákos, Zilah

De jó lenne fenyő
illatát érezni,
meleg szobában
forró teát iszogatni.
De jó lenne az arcomból
a havat elseperni,
a babákat szánkóra ültetni,
a hóba beborulni.
Koch Viktória Réka,
Szatmárnémeti

Van egy kicsi szekrény,
ami nagyon titkos,
benne lakik az egész
gyönyörű világ,
rengeteg szép, illatos
növény, virág.
Tölgyfák, fenyők,
málnabokrok,
kis házak és magas tornyok.
Van még benne szeretet,
az emberek ott
mindig kedvesek.
Balassa Eszter,
Diósd, Magyarország

Ide jön minden ember,
Itt van köztünk a szeretet.
Ide, akit sújt a bánat,
Itt feléje vigasz árad.
Gyertek ide, apák, anyák,
Lássatok szép karácsonyfát.
Jézuskától tanuljatok,
Mindig hittel dolgozzatok.
Tóth Gabriella Beáta,
Magyarkirályfalva

Itt van a tél, lesz itt sok jég,
hull majd a hó,
rázza a szakállát tél apó.
Tél apó, tél apó,
szánkózni jó!
Sára, Klára felpattan
a szánkójára.
Tamás Ádám, Marosvásárhely

Csorba Szabolcs,
Szamosújvár

Márton Ágnes, Kolozsvár

Kolumbán Szabina, Bardóc

A Karácsony a szeretet ünnepe.
De szívünkben nem a béke, szeretet
szólal meg, hanem a vásárlás, taka-
rítás, nagymosás, hogy szép legyen
a ház. Csak a szívünket nem tisztítjuk ki az ünnepre. Nálunk a családban szeretet költözik a szívünkbe minden Karácsonykor.

Dósa Brigitta, Makfalva

Címlap:

László Enikő tanítónő
osztálya a maros-
vásárhelyi Európa
Gimnáziumból

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.
A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622
Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

KÖSZABÓCSA ÜZENETEI

**Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!**

Magyar Orsolya gyulakuti negyedikes olvasónk a képen még sárga, a valóságban már zöldöves Taekwondós. Reszketek ellenfelek és nyelvrontók, mert Orsolya Szólj, szám! rovatunk feladataira is ugyanilyen éber elszántsággal figyell!

Szőcs Margit: Pénzszaporítók
Madarász Barbara,
Gyergyószentmiklós

**Olvass,
és küldj rajzot róla!**

Diótörő
Fekete Edina Kinga,
Biharszentjános

**Kézimunkázz,
és küldj képet
róla!**

Séra Tünde tanító néni marosszentgyörgyi kisdíákjai enyvébe mártott fonalat tekertek a kis léggömbre, ezt száradás után kiszúrták, és kivették, benne maradt viszont az apró édesség vagy csengő, amit felfúváskor a léggömbbe rejtettek.

Sándor Emőke tanító néni osztálya a székelyudvarhelyi Móra Ferenc Iskolában gyöngy-Mikulásokat fűzött.

E lapszám
támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

BETHLEN GÁBOR
Alap

RMDSZ
KOMMUNIKÁCIÓS ALAPITVÁNY

Vágjátok ki a bélyeget,
és ragasszátok nevetek mellé
az osztály közös gyűjtőlapjára.

Ára 4 lej, 400 Ft

